

שבת הראי"ה

ליקוטים מתורתו של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל
רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

פרשת
בשלח

גליון מספר 60

יצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' להפצת תורת הגה"צ הראי"ה קוק זיע"א ♦ שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת- ים, או בדוא"ל: reiyyaa@gmail.com ♦ להתקשר למספר: 0507-583810 ♦ תרומות ניתן להפקיד בבנק הדואר חשבון מס' 20778885 ♦ ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il

אורות הפרשה

שְׁמַעו עַמִּים יִרְגְּזוּן וְטו, ידו.

"מהרה יתקיים בנו "שמעו עמים ירגזון", מהרה יסור המסווה מהעולם, וידעו כי עם ד' אנחנו, כי יד ד' עלינו לטובה. כי מרכז העולם ומרכז האנושיות אנחנו, כי אמת גלויה ובהירה היא כל התכונה של הנבואה, המספרת כל כך בשבח הנצחי של ישראל. יפלו כל מגדלי התווה אשר הוקמו על יסוד המארה של עזיבת ד' את ישראל, ינפצו עלי סלע כל סלעי המגור של המאיימים עלינו לאמר "עמא דאהרריתנו מריה לאפיה מיניה". ידעו כל באי עולם, כי אהבת עולם היא אהבתנו, ידע כל התבל הנאור עם כל חכמותיו, עם כל המודרניות שלו, עם כל ספיקותיו, עם כל שיקועו החומרי, עם כל מסותיו הנסיוניות, עם כל חופש דעותיו, שאכן אחת היא האמת העומדת לעד, ואמת זו חקוקה היא במצחה של החיה השמימית, המתהלכת על הארץ, בתבנית גוי ששמה ישראל. ידע כל העולם כי אנחנו הננו שורק כלה זרע אמת, וכל יד עמל ותלאה תקצר מלהפריע את תחייתנו וגאולתנו. וידעו ויכירו כי צור ישראל מושיענו וגואלנו אביר יעקב" [מגן הראי"ה, 'שמנה קבצים' קובץ ז פסקה רב, וכן ב'אורות הראי"ה'].

כתב זאת זָפְרוֹן בְּסֵפֶר [...] בִּי מַחָה אֲמַחָה אֶת זֶכֶר עַמְלֶק וְיִדו. "כל מה שנטיית הקודש הולכת ומתרבה באדם, אחדות הרעיון ואיחוד כל הכוחות כולם מתחזקים בו. וע"י האחדות יש קישור עצום לכל מחשבה שבאוצרו, רוחו, אל כלל המחשבות כולן, ואין השכחה שולטת בו. ובריוח משאיפת הקדושה, מתפזרים הרעיונות והכחות, וממילא כל מחשבה מטשטשת אחת את חברתה ורוחה אותה, והשכחה מתגברת. ובמחייית עמלק יתבטל כוח השכחה מן העולם. מחה תמחה את זכר עמלק – אז לא תשכח. כי להיות השם שלם והכסא שלם, הכל הוא אחדות מקושרת בתכלית, והזכרון ואור הדעת הצלול מאיר בכל טובו וזהרירותו, ואין מקום לשום תשוח כח – כי ימין ד' רוממה ועושה חיל – באחדות כל המחשבות הכלולות בכד ספרי תורה, עם כל הכחות החיוניות שלעומתן, ושמתו כד כד שמשותין, ושערין לאבני אקדה, וכל גבולך לאבני חפץ. וכל בניך למודי ד' רוב שלום בניך". [מגן הראי"ה, 'שמנה קבצים' קובץ א' פסקה (תיחה)].

אורות הראי"ה

מגן הראי"ה ור' יוסף (יושעה) ריבלין זצ"ל (ב')

פרק ב': אתחלתא דגאולה

בשבוע שעבר סיפרנו על תולדותיו של ר' יושעה ריבלין זצ"ל, מנהל היועץ הכללי. עסקנו במסירותו הרבה בעניין יישוב הארץ, שעלתה לו בדמים תרתי משמע. הזכרנו את מפעליו הרבים בבנין הארץ, בהקימו את השכונות החדשות מחוץ לעיר העתיקה, ובפעולותיו למען המושבה החקלאית פתח תקווה. הדגשנו, כי כל מרצו ופעולתו נבעו מתוך שני דברים: א. האמונה שקיבל מאבותיו תלמידי הגר"א, ולפי אנו נמצאים ב'אתחלתא דגאולה', ועלינו לפעול להשלמתה. ב. שליחות אלוהית מיוחדת ונשגבה שהוטלה דווקא עליו, לעורר ולפעול בעסק ביישוב הארץ. השבוע נרחיב ונעסוק באמונתו הוודאית של ר' יושעה כי למרות כל הסיכוכים והצרות הרבות אנו נמצאים ב'אתחלתא דגאולה', ועל המשמעות הגנוזות מקביעה זו.

תלמידי הגר"א: "אתחלתא דגאולה בימינו"

שיבת ציון ויישוב הארץ הייתה משאת נפשם של רבים מתלמידי הגר"א, ביניהם הגר"ח מוולוז'ין, ר' ישראל משקלוב, ועוד. אך את עיקר ביסוס היישוב האשכנזי בעיה"ק ירושלים, יש לזקוף לזכותו של ר' מנחם מנדל משקלוב זיע"א, שהיה מגדולי תלמידי הגר"א, ומקובל עצום. רמ"מ עשה ופעל רבות לטובת הרחבת היישוב היהודי בירושלים, ויישוב הארץ בכלל, מתוך תורת הגאולה שקיבל מהגר"א [עיי' בספר 'השיבה לירושלים' באורך]. למרות הקשיים הפוליטיים ועומס החובות שאיים להכריע את יכולת קיומם של המתיישבים, הגדיר רמ"מ משקלוב את התקופה החדשה של התיישבותם בירושלים כ'אתחלתא דגאולה'. באיגרת התעוררות ששלח לפולין בשנת תקע"ט בערך, הוא שוטח את השקפתו הגאולית, ובתוך כך הוא מתאר את חשיבות בניין 'חורבה רבי יהודה החסיד' בירושלים לעניין הגאולה:

"הננו מודיעים ומשמיעים לכם כי הודות לחסדי האל יתברך, המרחיב גבול ירושלים טובב"א, ייסדנו בה בית מדרש, והאל הבורח בירושלים עזרנו להשיג פירמאן (אישור) מהמלך, להחזיר העטרה ליושנה, דהיינו לבנות מחדש את בית הכנסת שאחינו העולים מאשכנז בנו אותו לפנינו, ופראי אדם חיללוהו והיה לשממה [...] והיו לנו הוצאות מרובות [...] ונאלצנו לתת סכומים גדולים לילידי הארץ כדי שנוכל לבנות ולהיבנות בה [...] לתרום ליופיה של ירושלים על ידי גאולתה מחורבנה והקמתה מהריסותיה [...] חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוהינו [...] ובשכר זה תזכו להרים תרומתכם גם לבניית "הבית הגדול" בית מקדשנו, שנראה אותו בנוי על תילו עם בוא משיח צדקנו".

בהמשך המכתב מוסיף רמ"מ: "אחים יקרים, עזרו לנו לשקם, לבנות, ליפות ולשכלל את בית אלוהינו, כדי לפאר לגדל ולשבת את אלוהי ישראל הבונה את

חורבות ירושלים [...] כי אלוהים יבנה את ירושלים, ואף אם לא יהיה זה בימינו. שאלו את שלום ירושלים אתם אוהבי ציון ושמחו בבנין בית כנסת זה [...] כי ה' נתן לנו ישיבה של קבע בעיר הקדושה לבנות לו לשמו 'מקדש מעט'. ואחרי שמקדש מעט זה יהיה בנוי על תילו, יבנה ה' את בית מקדשו וישיב את העבודה לדביר ביתו". במכתב שכתבו מנהיגי הכולל הפרושי בירושלים (בשנת תק"ף) – רמ"מ משקלוב, ר' שלמה זלמן שפירא ור' יצחק מקובנה אל קהילת אמשטרדם, הם מבטאים את אותו קו מחשבה, וקובעים באופן חד משמעי כי פעילותם בירושלים היא 'אתחלתא דגאולה':

"ובנדון החורבה בפרט אשר היינו מוכרחים להכניס גופינו ומאודינו לפדותה מידי זרים, כי ב"ה כך עלתה בימינו אתחלתא דגאולה".

את הגדרת התקופה כ'אתחלתא דגאולה' אנו מוצאים שוב במכתב משנת תקצ"ו, כאשר זכו הפרושים לקבל ממחמד עלי שליט מצרים את הפירמאן המיוחל לבנין החורבה. בהצלחתם זו ראו אות וסימן להיענות שמימית: "ראינו כי בחר ה' עוד בציון, כי מי שמע כזאת או מי ראה כאלה [...] ליהודים הייתה אורה ושמחה [...] כי לולא ה' חפץ בנו לא הראנו את כל אלה, להביאנו אל המנוחה ואל הנחלה סימנא מילתא היא אתחלתא דגאולה [...] כי עת לחננה לרצות אבניה ואת עפרה יחוננו, ובהתעוררת דלתת תליא מלתא לעורר התעוררתא דלעילא לבנות הנהרסות [...] בנה ה' ציון נחם חורבותיה".

במכתב משותף שחתומים עליו מנהיגי הספרדים והפרושים בירושלים, הם כותבים: "בתת להם אחיות יד בארמת הקודש אדמת ישראל לחרוש ולזרוע ולקצור ברינה... וכולנו כאחד מקבלים עלינו את הדבר הזה... מצפים ומייחלים לישועת ד'... לאמר מתי יתחיל אתחלתא דגאולה הלזו... " [מכתבים אלו מופיעים בספר 'השיבה לירושלים' עמ' 28, 209, 326].

כמובן, גם מגן הראי"ה ראה תקופה זו כ'אתחלתא דגאולה', וזה לשון קודשו: "התחלת הבנין של יישובנו זה הייתה אתחלתא דגאולה ומצווה עלינו לספר בנפלאות ד' ובשבח שלוחיו שמסרו נפשם מתחילת היסוד מתוך עוני וכל אלה הממשיכים את בנין הארץ במסירות נפש" [מתוך הספר 'רבי יוסף ריבלין ז"ל ח"ב עמ' 18]. באחת מאיגרותיו לילידיו הרידב"ז, כותב הראי"ה כך: "אתחלתא דגאולה ודאי הולכת ומפיעה לפנינו, אמנם לא מהיום התחילה הופעה זו, רק מאז התחיל קץ המגולה להגלות מעת אשר הרי ישראל החלו לעשות ענפים ולשאת פרי לעם ישראל אשר קרבו לבוא, התחילה אתחלתא זו, ועיני כל חודר ברוח דעת היו תמיד נשואות כי יד ד' הנהגת כל מסיבות דורים תפליא פלאותיה להביא את ההתחלה הזאת למעלה יותר רוממה, והפלא הזה קם ויתא בימינו לעינינו, לא על ידי מעשה אדם ותחבולותיו, כי אם על ידי מפלאות תמים דעים. ודאי קול דודי דופק" [איגרות הראי"ה, אגרת תתעא].

רמזי גאולה מופלאים

אחד העניינים המופלאים אצל ר' ישעיה ריבלין, היה גאונותו הקדושה למצוא כיצד רמזו כל דבר ועניין בפסוקי התורה, וללמוד מכך הוראות ועצות למעשה. וכך היה אומר ר' ישעיה: "הן הגר"א ידע על כל איש ישראל איפה שמו וייעודו מרומז בתורה [עיי' בספר 'אמונה והשגחה' עמ' מג]. גם אב זקני הגאון ר' הלל מקלוב שארו ותלמידו של הגר"א ידע זאת, גם בניו של ר' הלל ובני ידעו זאת, וגם אני יודע את דרכי הסוד הזה". ומיתוך כך היה אומר לאנשים רבים בירושלים רמזי גימטריאות ע"פ שמותיהם, בפסוקי התנ"ך בהם מדובר על בנין ירושלים וקבוץ גלויות וכו'. כך גם אמר לגר"ח זוננפלד, שהיה מגדולי הרבנים בירושלים, רמזים מיוחדים בנוגע לשליחותו בישוב הארץ.

ברב רוב הקהל בארץ, שררה אמונה כבירה ברמזיו של ר' ישעיה, ובין גדולי המקובלים היה מוסכם ומקובל שרוח הקודש של הגר"א ותלמידיו מדברת מתוך גרונו. כל רמזיו היו כאורים ותומים בעיני כל, ומחאבי הארץ נהרו אליו לבקש עצה ותושייה בעניינים רוחניים, ובמיוחד בענייני ישוב הארץ. על פיו נקבעו השמות של כל חברה או מוסד שנוצרו בתקופתו, – בעיקר המפעלים, החברות והשכונות שנוסדו על ידו. הוא ידע לכלול בתוך שם כל חברה רמז השייך לייעודו של הגר"א, כדי להשרות בה את ברכתו 'ברכת אליהו'. ומעשה שהיה, כאשר ר' מאיר אויערבאך (רבה של ירושלים), יסד חברת הגר"ח והשקיע בה סכום חשוב מכספו, ר' ישעיה יצא אז לחו"ל בענייני הישוב, ועיכב ר' מאיר את בקיעת שם החברה עד שובו. כך גם לכל מאורע שקרה אז בישוב, ובייחוד בעתות צרה, מצא ר' ישעיה רמזי עידוד וישועה.

בעת שהקים ר' ישעיה את שכונת 'מאה שערים', הציע ר' מאיר אויערבאך לר' ישעיה שיקרא שכונה על שמו, שכן היה אז ר' ישעיה עדיין עיירי. ביתו היחידה שנולדה מאשתו הראשונה – נפטרה מתוך שנבעתה בשעת התנפלות על נחלת שבעה. ואולם ר' ישעיה ענה לו שרץ בכך, שכן שמו מרומז ב'מאה שערים', בגימטרייה 'יוסף בן אברהם הגר"א מייסוד', וכן 'ירושלים הבנויה', ועוד רמזים.

הנקודה המרכזית של ר' ישעיה למסירתו וסערת רוחו בכל דרכיו ומעשיו, כפי שרואים בבירור בכתביו, בשיריו ובתולדות מעשיו, הייתה 'מצות ההרחבה'; הרחבת בניין הישוב ע"פ צו הנובאה 'הרחיבי מקום האלך' המופיעה בספר ישעיהו פרק נד, הפרק בו ראה הגר"א רמזים נפלאים לייעודו בקיבוץ גלויות. למעט כל יושבי ירושלים בימים ההם היו חזורים ואחוזים במצווה זו, והיו נוהגים לשער בהתלהבות מרובה שירים ידועים בקשר למצות הרחבה. בין היתר היו שרים את השיר הבא (באידיש): "זינגט חבריא ברידער אלע, מצות הרחבה און קץ המגולה, ברכת רבינו הגאון ר' אליהו, בריינגען גיך דיא גאנצע גאולה" [מגילת יוסף: ח"ב עמ' 31].

"מי האיש אשר לא יכיר כי אצבע גאולה היא?"

במכתב שכתב ר' ישעיה ריבלין לדוד אשתו, ר' חיים שווארץ, הוא כותב כך: "מן הבשורות הטובות אשר אליהן כל ישראל ישרון לשמוע מהרמת קרן ירושלים וצמיחת קרן לגאולתנו, וזאת נוכל לבשר כי יצא דבר מלכות לבנות מסילת ברזל מיפו לירושלם ומירושלם לדמשק [...] ורבים כעת המודדים העוברים בצד הדרכים לבור דרך יותר ישרה, והמלאכה קרובה להתחלתה. מי האיש אשר לא יכיר כי אצבע גאולה היא, בהתחיל יעוד חזונו להציע ציץ, אשר נקווה כי עד מהרה יבוא דבר ה' מה נאוו על ההרים וגלי מבשר טוב משמיע ישועה" [השיבה לירושלים עמ' 480].

ברית אבות בסערת אליהו

עיקר תורתו של ר' ישעיה נותרה לנו בפזמוניו הקדושים שחיבר, בהם צפונים אלפי רמזים מופלאים והסברות יקרות בעניין 'אתחלתא דגאולה' וישוב הארץ. בספר 'ברית אבות בסערת אליהו', שיצא לאור בשנים האחרונות, קובצו כל הפזמונים שהגיעו לידינו. בהקדמה לספר מובאים דבריהם של גדולי ישראל בשבחם של פזמוני קודש אלו, ביניהם דברי מרן הראי"ה קוק, שנאמרו בעת הספידו את ר' ישעיה, באזכרה שנערכה לרגל עשרים וחמש שנה לפטירת ר' ישעיה, בכ"ז אלול תרפ"א: "קראתי ולמדתי לעת עתה מעט משיריו, היצוניות הוד והדר, גאונות ואומנות בלתי מצויה, ופנימיותם מעיין של רעיונות ורמזים נפלאים, מיוסדים על אדני פז, מעיין ישועה הם בדרכי הגאולה, בנין ירושלים ושיבת ציון, כתבם ברוח קדושה כבירה והוציאים לפועל בסיכון גופו ונפשו, תורה רבה ועמוקה הם שיריו הקדושים של ר' יוסף, וללמדם אנו צריכים כראוי" [נאובא בספר 'ברית אבות בסערת אליהו' עמ' 12].

כדי לקיים את הוראת מרן הראי"ה, ללמוד את השירים הקדושים הללו, נסקור כעת בקצרה מספר נקודות מרכזיות החוזרות ונשנות בפרקי הפזמונים. חשוב ומעניין לראות את הדמיון בינם לבין תורתו של מרן הראי"ה, במיוחד בדורנו, בו קיים בלבול עצום והעלמה מכוונת בבתי מדרש מסוימים, ביחס לתהליך הגאולה.

לא יזיו אותנו מה'קץ המגולה!

"אבותי כי בטחו ועלו לציון, בסערת אליהו רבנו הגאון. מסרו נפשם לתקוות עם האל, לכוון בציון בנין ישראל", כותב ר' ישעיה. ומסירותם המשיכה גם לבניהם, 'מעשי אבות ירשו בנים, ירושת האמונה הירשת המעשה, עברה לבניהם ולבני בניהם, גדולי תורה גיבורי כוח ומעשה, שליחי ד' באתחלתא דגאולה. ירושת אבותם באמונה כבירה, אמונה ובטחון בו בונה ירושלים, אמונה עילאית מעל שכל האדם. באמונה הם עושים, ויאמינו בכל רעיון טוב כרוחם, כי שליחות שמים היא ברעיונם. ולא עמד שום דבר בפני רצונם". וכל זאת מתוך "תורת ישוב הק', מיסוד רבינו אליהו, (שהיא) ארוכה מארץ מידה ורחבה מרחביה". השפעת הגר"א על ישוב הארץ, ממשכה גם אחרי פטירתו: "יעודנו יעודו של אליהו רבנו, נהורא דמשיח בן יוסף ההולך לפנינו".

בעניין ה'קץ המגולה', כותב ר' ישעיה דברים ברורים, בעקבות דברי חז"ל המפורשים [בסנהדרין צח:]. וזה לשונו: "עין בעין רואים אנו במעשים, במחזה שדי, זיו אמות העיורים. ורמזי קודש על מועדים ומייעודים, כי גאולתנו קרבה ועקביה חשים,

"בין שני כוהנים גדולים – מרן הראי"ה ומרן ה'חפץ חיים"

ספר חדש מאת ר' מנחם קמפינסקי הי"ו.

למעוניינים בקניית הספר: 052-7627642

דרכה אף כי אינה סוגה בשושנים, ועיני מי נטוחו מראות הפלאים. יראו נכוחה כל חזוי מישרין, את 'קץ המגולה' אשר בסנהדרין. וברש"י שם הרי הדברים נהירין, ברורין שאינם ניתנים לשיעורין [...] סוד קץ המגולה לפי רבינו אליהו, עד אשר אדמת הקודש תשא פריה לעמי ישראל שתתן בעין יפה". ומוסיף: "כל נגע אדם או שטן המכשלה לא יזיונו כל שהוא בקץ המגולה".

המלחמה בעמלק – ביעור השממה

לגבי היחס בין תשובה לגאולה, מבחיר ר' ישעיה: "רבים הדברים המקריבים הגאולה, אולם בבנין ציון תלוי עקרונה. 'שבי פשע ביעקב' היינו: מהפשע שלא שבו לציון עד הנה". 'דרכי הגאולה בדרכי ציון הן, בד בבד עולות, זו בזו שלובה, ובא לציון גואל לבאור רש"י, הגואל מתעכב כ"ז שציון חרבה". 'רבות ביארתי ע"פ חז"ל בננו"א': [בנגלה ובנסתר] וע"פ קורות דברי ימי ישראל, כי לא יושבתה לבד תושע ציון. (כי) אם במעשים [...] לקרב את הקץ במעשים חובתנו, 'לא לדחוק' (את הקץ) פירושו לא להצר אותו [...] כל אבן בבנין כל בית אשר יבנה, במושב ישראל בפרות ירושלים, שוויה רב וכוחה רב לקבץ נידחים, מאלפי דברי תוכחה אף לישורים".

את גודל המשמעות של כל בנין והתנחלות בארץ, מסביר ר' ישעיה כך: "מלחמתנו בעמלק דא ביעור השממה [...] כל חלקה שוממה באדמת הקדושה, פרצת פתח היא לשליטת הקליפה, ומעכבת את השכנה לחזור למקומה" [עיי' 'אגרות הראי"ה', אגרת תקנה. 'אצורות הראי"ה' ח"ב עמ' 125].

גאולה קמעא קמעא

כנגד דעות זרות לפיהם הגאולה תבוא ברגע אחד, וללא כל השתדלות מצידנו, מביא ר' ישעיה את דבריהם המפורשים של חז"ל, לפיהם הגאולה תהיה 'קמעא קמעא': "צעדי צעדי עני רוכב על חמור, גזרה וחנינה ו'בלא זכו' מדובר. ימשלו לעני על חמור, היינו: סבלנות, לאטי, ובהדרגה כמבואר [...] כך היא גאולתן של ישראל בתחילה קימאה קימאה [...] דרך הגאולה כך היא וכאמור: 'ואני אתנהלה לאיטי' – בסודם. כך היא גאולתן של ישראל באיילת השחר (ברכות ירושלמי). הולך ואור עד נכון היום. יעודיה וכל אופני הגאולה באים: בניסיונות, בהדרגה, ובאותות. רצה הקב"ה לזכך ולזכות עמו, לפיכך מקדים בגאולתם מסות". ע"פ הגר"א [עיי' קול התור: פרק א], אחד היעדים החשובים בדרך הגאולה הוא הימצאותם של ששים וריבוא יהודים בארץ: "בזכות בנין קדשנו, קימעא קימעא בידנו, 'ל'ס' ריבוא" יגיענו, משאת נפש רבינו". כמו כן מדגיש ר' ישעיה, כי עליית תלמידי הגר"א והתנחלותם בארץ, היו מלוות ב'מסירות נפש לכתחילה', מפני שהם לא נבעו מחשבון פרטי של מצוות או שכר עולם הבא, אלא חלק מתהליך היסטורי של גאולת עם ישראל. 'אבותי כי בטחו ועלו לציון, ביסערת אליהו' גאון ישראל, הכניסו לכתחילה עצמם בסכנה, לכוון ולבנות משכנת ישראל. זכותם תסייענו במעשי ידנו, לבנות את בית ישראל על נחלתנו. זהו רצון ד' ורוחו ממרומים, לא לנו עצות חשבונות רבים".

המתנגדים לישוב הארץ

יש לזכור כי כבר לפני כמאתיים שנה, היו אנשים שניסו להפריע לתהליך הגאולה, ביניהם גם ת"ת. בשכונות הקודמים עסקנו בתופעה חמורה זו בהרחבה [עיי' בגליינות 56, 57]. טענותיהם של המתנגדים השתנו במשך השנים, והתלבשו בתואנות שונות (ולעיתים אף מנוגדות), אך נקודה אחת אפינה תמיד את אותם מתנגדים: התעלמות מכוונת מדעת רוב גדולי ישראל, עם תעמולה רחבה של ביזוי וחירוף נגד העוסקים בגאולה בעידודם של אותם גדולים. גדולי ישראל בדורות האחרונים, הביטו בחומרה רבה כנגד גישה מסוכנת זו, ולא נמנעו מלהתבטא כנגדה בביטויים חריפים ביותר. בתור אחד שסבל רבות מאותם מפריעים, מסביר ר' ישעיה את חובת העיסוק בגאולה, ומנגד – את המפריעים המרחיקים אותה:

"בחלומי ובהקיצתי היא תשיחני, באותות פלאים מוכיחים משמים. הן כל זאת אצבע אלוקים היא, כדבר שחזיתי 'ד' שוכן בציון', באור ליום 'חי מנחם' א"ב, 'בעת לחננה' היא תרטי' [...] יאמרו אך דמיון וחלום הוא, ובשם בעל החלומות יקראוני, ואומרים במה נבנה מושב בתים וכלי חומה ובריה ולא ישמעוני. סולו המסילה, הקריאה היא לנו, השמיענו וצופה לנו ארון עולם. פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואפתח לכם כפתחו של אולם [...].

(ולאה) אשר יצאו חוצץ נגד קריאתי בלי משוא פנים לעשרם וחכמתם: יורשי המרגלים השבים על קצא [...] ידעו חכמי התורה ארזי הלבנון, כי בדרך זו יחיש ד' הגאולה. שאלו זקני הדור ויאמרו לכם, יבושו המתחכמים אזובי הקיר. ריבוננו של עולם פקח עיניהם, (של) המתעללים בעם, רצונך להכיר. אבינו הרחמן ד' השוכן בציון, סתום פיות משטיני ארץ נחלתך. למה אתם רבני ישראל מחשים? ראשי עמנו להוראה והדרכה! [...] והאמנם גדלה חכמת המריעים מהזיוילנער גאון' ותלמידיו? [...] נוכח כל יעודי חזונו, די ברור, כי כל המניאים במסוה סברותם, חפץ ד' בגאולת בניו מעכבים, – מאריכים גלותם ומרבים צרותם. תרבות ישראל בארצות נכר הלא, ככל אשר תרבה יברו אויביהם. תשועת בני ישראל בציון מקורה, אליה ישובו יעלו כל נדחיהם. יבושו ויסוגו אחור כל שונאי ציון, כל המתעלם ממנה בין אלה לחשבו. הוי על מניחי בנין עולם בקודש, ועוסקים בבנין שעה על אדמת נכר. ואף כמה מכותבי חרוד' לת כזאת. בזאת לא יקרבו הגאולה כל עיקר. ספק מצווה או שם רוצים לקנות, מוטב שיקדישו מזמנם לבנין ציון, פועלתם כל רגע תקרב את הגאולה. [...] רבים הדברים המקריבים הגאולה, אולם בבנין ציון תלוי עקרונה. 'שבי פשע ביעקב' היינו: מהפשע שלא שבו לציון עד הנה". ולמרות כל ההפרעות – "כל נגע אדם או שטן המכשלה לא יזיונו כל שהוא בקץ המגולה!" [בעניין יחסו של הראי"ה לאותם מפריעים, עיי' 'כרוזי ראי"ה' עמ' 19].

העלון יוצא לאור בסיוע 'דְבָרֵי שִׁיר' –

הדוכן שלך לספרי קודש ומוסיקה יהודית.

סניף ראשי: תחנה מרכזית ירושלים.

פלאפון: 052 4797380.